

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
18 iulie 2018

Probă scrisă
Fizică

VARIANTA 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

I. TÊTEL

(60 punct)

Tărgyaljăk a kôvetkező témákat:

I.1 Elektromăgneses indukció: kísérleti megállapítások, Faraday – Lenz törvény, önindukció, az áramkör induktivitása. A téma kidolgozásának tartalmaznia kell a kôvetkezőket: két olyan kísérlet minôségî leírását, amelyek kimutatják az elektromăgneses indukció jelenségét, az elektromăgneses indukció jelenségének meghatározását, az elektromăgneses indukció törvényének kifejezését, a Lenz szabály kijelentését, egy olyan kísérlet minôségî leírását, amelyik igazolja a Lenz szabályt, az önindukció jelenségének valamint az áramkör induktitásának a meghatározását, az önindukciós elektromotoros feszültség kifejezésének a levezetését. **15 pont**

I.2. Mechanikai munka. Mechanikai energia (mozgási energia, helyzeti energia). Mechanikai teljesítmény. Hatásfok. A téma kidolgozásának tartalmaznia kell a kôvetkezőket: egy erő által végzett mechanikai munka meghatározását; a súlyerô által (egyenletes gravitációs térben) végzett munka kifejezésének valamint a rugalmas erő által végzett mechanikai munka kifejezésének a levezetését; a mechanikai teljesítmény meghatározását; a lejtô hatásfoka kifejezésének a levezetését; a mozgási energiája változása tételének a levezetését egy anyagi pontra; a mozgási energia meghatározását; a konzervatív erők meghatározását; a helyzeti energia meghatározását; a mechanikai energiája megmaradása törvényének a levezetését egy anyagi pontra.

15 pont

Oldják meg a kôvetkező feladatokat:

I.3. Adott mennyiségű, ideálisnak tekintett kétatomos gáz ($C_v = 2,5 R$) kezdetben a p_1 és V_1 paraméterekkel jelölt 1-es állapotban található. A gáz a kôvetkező termodinamikai állapotváltozásokat írja le: $1 \rightarrow 2$ izoterm összenyomás a $V_2 = \frac{V_1}{4}$ térfogatig; $2 \rightarrow 3$ izobár melegítés $V_3 = V_1$ -ig; $3 \rightarrow 1$ izochor hűtés. Ismert, hogy $\ln 2 \approx 0,7$.

a. Ábrázolják grafikusan a folyamatsort $p - V$ koordinátarendszerben.

b. Számítsák ki annak a hőerőgépnek a hatásfokát, amely a leírt körfolyamat szerint működne.

15 pont

I.4. Egy vonalas tárgyat merôlegesen helyezünk egy vékony lencse optikai főtengelyére. A tárgy a lencse előtt található tôle 40cm távolságra. A lencse kétszeresen domború, és a szférikus törôfelületi görbületi sugarainak modulusa 15cm, valamint 30cm. A tárgy éles képe egy ernyôn jön létre, kép melynek magassága megegyezik a tárgy magasságával. A lencse levegôben található.

a. Számítsák ki a lencse anyagának abszolút törésmutatóját.

b. Szerkesszék meg a lencse által alkotott képet a leírt helyzetnek megfelelôen.

c. A tárgy és a lencse helyzetének megváltoztatása nélkül, az adott lencséhez egy $C_2 = -3\text{m}^{-1}$ törôképességű vékony lencsét illesztünk. Határozzák meg az így kapott centrált optikai rendszer vonalas (lineáris transzverzális) nagyítását.

15 pont

II. TÊTEL

(30 pont)

Az alábbi táblázat a VIII. osztályos fizika tanterv egy részletét mutatja be.

<i>Competențe specifice</i>	<i>Conținuturi asociate competențelor specifice</i>
1.2 descrierea unor fenomene fizice din domeniile studiate, a unor procedee de producere sau de evidențiere a unor fenomene, precum și a cauzelor producerii acestora 4.2 formularea observațiilor și concluziilor științifice asupra unor experimente de fizică	III. Curentul electric 3. Efectele curentului electric 3.1. Efectul termic. Legea lui Joule

(Programa școlară de fizică pentru clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a, aprobată prin OMECI nr. 5097/09.09.2009)

Mutassanak be egy, a felfedezés módszerére alapuló didaktikai tevékenységet, a fenti tanterv részletben megnevezett kompetenciák kialakítására/fejlesztésére, figyelembe véve:

a. egy probléma-helyzet leírását a mindennapi életből, amelyik kezdő szakasza ennek a tevékenységnek.

b. egy kísérleti berendezés leírását, mely egy bemutató kísérlet során használható, és két kérdés megfogalmazását a diákok számára (a kísérlethez kapcsolódó heurisztikus megbeszélés során), melyek segítségével a kísérlet következtetései levonhatók, valamint mindegyik kérdésre egy-egy lehetséges helyes válasz megadását;

c. három item megfogalmazását (egy kétválaszos itemet (igaz-hamis típusút), egy társító itemet (pár típusú) és egy kitöltéses itemet), melyek a fentebb említett kompetenciák kiértékelésére szolgálnak.

(Megjegyzés: mindegyik kidolgozott item esetében pontozni fogják a tudományos szakinformáció helyességét, a munkafeladat tervezésének a helyességét és a várt helyes válasz megadását.)